

Asistenta pakalpojums skolās

Publicēts: 07.07.2020.

Kā saņemt asistenta pakalpojumu skolā?

No 2012.gada 1.septembra 5-18 gadus veciem bērniem un pilngadīgiem cilvēkiem ar I vai II invaliditātes grupu ir iespēja saņemt no valsts budžeta apmaksātu asistenta pakalpojumu pārvietošanās atbalstam un pašaprūpes veikšanai pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatizglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās vidējās izglītības iestādēs.

Kas var saņemt asistenta pakalpojumu?

Asistenta pakalpojumu var saņemt izglītojamie visos obligātās izglītības posmos -bērni no 5 līdz 18 gadu vecumam, un arī pilngadīgi cilvēki, kuriem ir I vai II invaliditātes grupa, kuriem sniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀVK) atzinums par īpašās kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, un kuri mācās attiecīgajās izglītības iestādēs.

Kā saņemt asistenta pakalpojumu?

Vecākiem skolā jāiesniedz iesniegums par asistenta pakalpojuma piešķiršanu, vienlaikus norādot, ka bērnam ir sniegts VDEĀVK atzinums par īpašās kopšanas nepieciešamību. Vecāki var skolā vērsties arī tikai ar iesniegumu par pakalpojuma piešķiršanu, tad skola pati pieprasīs no VDEĀVK nepieciešamo informāciju.

Kā asistents palīdzēs skolēnam ar invaliditāti?

Asistents palīdzēs skolēnam ar invaliditāti veikt vairākas darbības, kuras viņš nevar veikt patstāvīgi: pārvietoties izglītības iestādē, tajā skaitā starpbrīžos un pagarinātās dienas grupas laikā, ārpusstundu pasākumos, nokļūt vietās, kur notiek izglītības iestādes organizētie pasākumi, kā arī atbalstu līdzdalībai šajos pasākumos, atbalstu saskarsmē un komunikācijā ar citiem izglītojamiem, pedagogiem un citām personām, atbalstu pašaprūpes veikšanai, tajā skaitā personīgā higiēna, palīdzība ēdienreizēs un vietās, apģērbšanās un noģērbšanās, apģērba kārtošana, mācību materiālu sagatavošana darbam un mācību pierakstu veikšana, mācību vietas un piederumu sakārtošana.

Vai asistents palīdzēs nokļūt uz/ no skolas?

Nokļūšana uz un no mācības iestādes personām ar invaliditāti tiek nodrošināta asistenta pakalpojuma pašvaldībā ietvaros. Asistenta pakalpojumu pašvaldībā nodrošina pašvaldības sociālais dienests. Asistenta pakalpojuma pašvaldībā sniedzēja pienākums ir palīdzēt cilvēkiem ar smagu un ļoti smagu invaliditāti pārvietoties ārpus mājokļa, lai nokļūtu vietā, kur viņi mācās, strādā, saņem pakalpojumus (piemēram, dienas centrs, poliklīnika, valsts iestādes u.c.).

Informācija par asistenta pakalpojumu pašvaldībā ir pieejama šeit: index.php?option=com_content&view=article&id=80211

Cik ilgi asistents palīdzēs?

Asistents palīdzēs līdz 40 stundām nedēļā. Šāda asistenta palīdzība būs pieejama visa mācību gada laikā. Ņemot vērā funkcionālo traucējumu smaguma pakāpi un veidu, skola slēgs līgumu ar asistentu, kurā norādīs, kāds ir asistenta pakalpojuma apjoms nedēļā un asistenta pienākumi.

Kas pieņem lēmumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu?

Lēmumu par pakalpojuma piešķiršanu pieņem mācību iestāde, kurā bērns mācās, jo tieši skola slēgs līgumu ar asistentu un apmaksās asistentu no valsts budžeta šim mērķim piešķirtajiem līdzekļiem. Skola tikai pārbaudīs vecāku iesniegumā sniegtās informācijas pareizību, bet nevērtēs pakalpojuma nepieciešamību (to jau nosaka VDEĀVK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību).

Lai saņemtu valsts budžeta finansējumu par asistenta pakalpojuma nodrošināšanu, izglītības iestāde informāciju par bērniem, kuriem nepieciešams pakalpojums, norāda Valsts izglītības informatizācijas sistēmā.

Ko darīt, ja bērnam ir VDEĀVK izsniegts individuālais rehabilitācijas plāns?

Individuālais rehabilitācijas plāns ir dokuments, kas vienkopus apkopo visu speciālistu ieteikumus un nepieciešamos atbalsta pasākumus personai ar invaliditāti. Tādēļ plāna sagatavošanā iesaistīti ģimenes ārsti, sociālais dienests un VDEĀVK. Ja individuālais rehabilitācijas plāns jau ir izstrādāts, vecāki ar to var vērsties pie sava ģimenes ārsta vai sociālajā dienestā, kas to var papildināt ar citiem pasākumiem nolūkā veidot aptverošu pasākumu kopumu invaliditātes seku mazināšanai.

Plāns nav priekšnosacījums asistenta pakalpojuma saņemšanai skolā.

Vai asistenta pakalpojumu nodrošina arī speciālo skolu audzēkņiem?

Asistenta pakalpojums neattieksies uz speciālajām izglītības iestādēm, kuru uzturēšanu nodrošina no valsts budžeta. Šajās mācību iestādēs jau šobrīd tiek piešķirts finansējums tehniskā personāla nodrošināšanai (tai skaitā arī aprūpētājiem un citiem speciālistiem).

Kas nosaka asistenta pakalpojumu piešķiršanas kārtību?

Asistenta pakalpojumu piešķiršanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2012. gada 9. oktobra noteikumi Nr. 695 "[Kārtība, kādā piešķir asistenta pakalpojumus izglītības iestādē](#)".

Sīkāka informācija par asistenta pakalpojumu pieejama Izglītības un zinātnes ministrijas mājaslapā <http://www.izm.gov.lv/lv/pedagogiem/asistenta-pakalpojumi-izglitibas-iestade>

<https://www.lm.gov.lv/lv/asistenta-pakalpojums-skolas>